

ЗМІСТ

CONTENTS

СЛОВО РЕДАКТОРА 2 EDITOR'S COLUMN

НОВИНИ

NEWS

- II етап XIII Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта 3 The 2nd tour of the 13th All-Ukrainian students Olympics on speciality "016 Special education"
- Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт у галузі "Корекційна та соціальна педагогіка" 3 The All-Ukrainian students scientific competition on speciality "Special and social pedagogic"

НАУКА — ПРАКТИЦІ

FROM SCIENCE INTO PRACTICE

- Наталія Базима** 4 **Natalia Bazyma**
Напрями розвитку мовленнєвої та комунікативної діяльності дітей із аутистичними порушеннями
Development of language and communication activity for children with autistic disorders
- Катерина Глушенко** 10 **Kateryna Glushenko**
Статеве виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку
Sexual education for children with disabilities
- Лілія Лепеха** 15 **Lilia Lepekha**
Освітньо-соціально-культурні центри — новітня модель комплексної реабілітації дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
Educational social and cultural centres as an innovative model for complex rehabilitation for children with disabilities
- Ірина Мартиненко, Леся Козачук** 18 **Iryna Martynenko, Lesia Kozachuk**
Іноваційні підходи в логопедичній роботі з безмовленнєвими дітьми.
Innovative approaches in speech therapy work with non-speaking children

НАШІ ВЧИТЕЛІ

OUR TEACHERS

- Іван Колесник, Микола Супрун** 25 **Ivan Kolesnyk, Mykola Suprun**
Нарис життя і науково-педагогічної діяльності Миколи Захаровича Кота (До 75-річчя від дня народження)
Life journey, scientific and educational work of Mykola Kot (To 75-th Birthday Anniversary)
- Ірина Гладченко, Микола Супрун** 26 **Iryna Hladchenko, Mykola Suprun**
Вчитель вчителів (До 75-річчя від дня народження професора І. П. Колесника)
The Teacher for teachers (To 75-th Birthday Anniversary of Ivan Kolesnyk)

З ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ

BEST PRACTICES

- Анастасія Пікінер** 29 **Anastasia Pikiner**
Від спеціальної школи до сучасного "Навчально-реабілітаційного центру для дітей з порушеннями слуху та мовлення"
From the special school to the modern "Education and rehabilitation centre for children with hearing impairments and speech disorders"

АНОНСИ

ANNOUNCEMENT

- Всеукраїнська науково-практична конференція "Іноваційні підходи в спеціальній освіті" 35 Всеукраїнська науково-практична конференція "Іноваційні підходи в спеціальній освіті"

Література

1. Альонкіна Н.П. М. З. Кот // Внесок викладачів кафедри психокорекційної педагогіки у розвиток історії вітчизняної корекційної освіти: навчальний посібник / За редакцією І. П. Колесника, Г. С. Піонтківської. — К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. — С. 242-245.
2. Тарасова Н.І. М. З. Кот: бібліографічний покажчик. — К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. — 58 с.
3. Кот М.З. Загадки Кам'яної могили // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2014. — № 1-4. — С. 141-149.

УДК 929:37.011. 3-056.29

ВЧИТЕЛЬ ВЧИТЕЛІВ (до 75-річчя від дня народження професора І. П. Колесника)

І. В. ГЛАДЧЕНКО, канд. пед. наук, ст. наук. співробітник лабораторії олігофренопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
М. О. СУПРУН, докт. пед. наук, професор кафедри психокорекційної педагогіки факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова

Подаючи у далекому 1964 році документи до вступу на дефектологічний факультет столичного педагогічного інституту імені М. О. Горького демобілізований воїн Збройних Сил СРСР Іван Колесник неодноразово запитував себе:

“Чи зможу я стати педагогом-дефектологом? Чи гідний я цього звання?..”. Ніби відчуваючи трепетний стан душі абітурієнта екзаменатори доброзичливо сказали Іванові: “Із Вас буде істинний дефектолог. Здобуйте гідно це фах, бо це Ваше покликання!”.

Дійсно, молодому кубанському козакові нелегко давалось рішення переступити поріг педагогічного ВНЗ. Народившись під час воєнного лихоліття, пройшовши в ранньому дитинстві жахливі митарства нашого народу, зустрівши Перемогу, маленький Іванко, як і всі його сучасники, мріяв про одне — Мир! Його дитячі й юнацькі роки

супроводжувало невпинне прагнення до навчання й до допомоги іншим...

Слухаючи мудрі роздуми Вчителя, нас, його учнів, завжди щиро дивувало, що не зважаючи на те, скільки він виніс на своєму життєвому шляху різних випробувань й залишився при цьому Людиною! Так, ще в перший рік війни він немовлям був на межі вічності... Добрі людські руки винесли із задимленої хати шестимісячного хлопчика, який вже втратив свідомість від чадного газу... Коли крихітка ожила, то люди порадили мамі назвати дитину Іваном, на честь небесного покровителя, й святкувати все життя його друге народження як промисел Божий. Так Гліб став Іваном... Жага до праці, до навчання, до пізнання природи людини досить рано сформували в юнакові виважену мудру особистість.

Зростаючи у великій родині, яка, на жаль, рано осиротіла без героя-фронтовика Пантелія Федоровича, Іван взяв за правило наказ мами Віри Федорівни: “Праця — ось що головне у житті кожної людини”.

Швидко промайнули шкільні роки, наповнені прагненням знайти себе в дорослому житті. Після шкільного випуску юнак вирішив спочатку допомогти родині, пройти

військову службу, а вже потім визначитися із власною освітою. Доля була милосердною до Івана. Він гідно попрацював токарем на підприємстві, потім чесно виконав свій військовий обов'язок і у солдатській гімнастерці свідомо прийшов у дефектологію, в якій він вже живе понад півстоліття. Акцентуємо увагу на слові “живе”, а не “проживає”...

Незважаючи на різні скрутні перипетії студентського життя, воно було самим насиченим в особистісно-професійному зростанні студента І. Колесника. Отримання ґрунтовної освіти, перші спроби наукового пера, створення родини із Ніною, студенткою педагогічного факультету...

Наставники нашого вчителя, викладачі щиро радили йому залишитись працювати в Києві, йти до аспірантури... Дякуючи своїм педагогам, завідуючій кафедрі сурдопедагогіки професору Н. Ф. Засенку, декану факультету доценту К. М. Турчинській, випускник принципово вирішив розпочати свою педагогічну діяльність в спеціальній школі для дітей з порушеннями слуху в Дніпропетровську. Вже перші дні роботи в спеціальній школі підтвердили правильність прийнятого рішення, бо школа дала необхідний багаж на все подальше наукове життя майбутнього вченого.

Через 13 років роботи в школі І. П. Колесник вступає до навчання в заочну аспірантуру. Його науковим керівником став один із класиків вітчизняної дефектологічної науки академік АПН СРСР М. Д. Ярмаченко. Саме зустріч із Миколою Дмитровичем виявилась істинно доленосною для всього подальшого життя нашого колеги. Кожна розмова із ним збагачувала аспіранта баченням нових граней сутності наукового пошуку. Окрім плідної професійної співпраці із Миколою Дмитровичем, їх стала об'єднувати істинна дружба, що витримала випробування часом. Саме тому, для І. П. Колесника, як і для чисельної дефектологічної спільноти, академік М. Д. Ярмаченко був і залишається професійним і моральним авторитетом.

Після захисту у 1981 році дисертації в Ленінградському державному педагогічному інституті імені О. Герцена, Іван Пантелійович повністю занурився в науково-педагогічну роботу на дефектологічному факультеті. Новому педагогові характерним було незаангажоване бачення питань щодо

подальшого вдосконалення підготовки дефектологічних кадрів. Широка професійна ерудиція, досвід практичної роботи, щирість у спілкуванні стали запорукою здобуття високого авторитету серед колег і студентів факультету. Саме це й стало вирішальним при призначенні у 1983 році молодого викладача І. П. Колесника деканом факультету. Тогочасний ректор КДПІ ім. О. М. Горького академік М. І. Шкіль, проректор Інституту професор А. Г. Слюсаренко, весь ректорат, всіляко прагнули допомогти молодому керівникові, і результат не забарився... Майже два десятиліття Іван Пантелійович очолював факультет, що став знаним далеко за межами України.

Після структурних організаційних перетворень факультет реорганізувався в інститут корекційної педагогіки та психології, директором якого був призначений знаний в усій світовій психолого-педагогічній спільноті академік НАПН України Віктор Миколайович Синьов. Колектив одностайно на чолі із В. М. Синьовим створив один із провідних підрозділів НПУ імені М. П. Драгоманова.

В дефектологічній родині сучасних педагогів факультету чільне місце належить завідувачу кафедрою психокорекційної педагогіки професору І. П. Колеснику. Очолюючи кафедру вже 14 років вченому є що сказати колективу. Дійсно, створена наукова школа кафедри, підготовлена когорта провідних її викладачів, налагоджена тісна співпраця із профільними колективами... Кафедра береже пам'ять про своїх педагогів. Саме тому, за ініціативи завідувача кафедри, чи не вперше серед профільних кафедр ВНЗ, було підготовлено два видання книги “Внесок викладачів кафедри психокорекційної педагогіки у розвиток історії вітчизняної корекційної освіти” [1]. Нещодавно, у квітні 2016 року були проведені заходи, присвячені 100-річчю із дня народження класика світової дефектології професора Івана Гавриловича Єременка. Як тут не згадати вислів поета: “Це потрібно не мертвим, це потрібно живим”.

Пропускаючи через серце турботи про справу всього свого життя — підготовку дефектологів, Іван Пантелійович завжди залишає у ньому найпотаємніші, сповнені любов'ю, турботою та теплом, місця для своїх близьких... Вже багато років на душу

тисне тягар непоправної втрати дружини Ніночки... Самому довелося вводити у доросле життя сина Ігоря й доньку Світлану, самому радіти звісткам про народження чотирьох внуків, які зараз становлять сенс його життя...

Підводячи проміжний підсумок своїм життєвим дорогам, наш Вчитель має всі під-

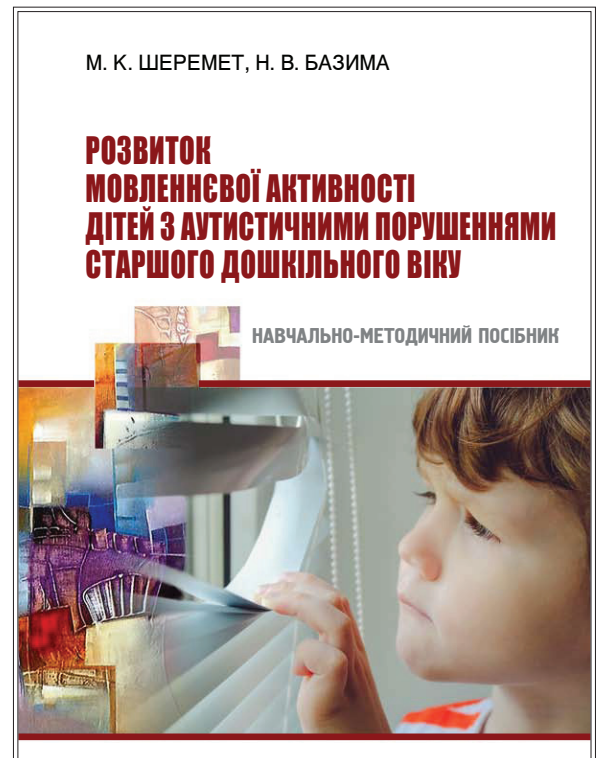
стави стверджувати: “Зроблено дійсно багато, але ж скільки ще потрібно зробити”.

P.S. Завершуючи розмову із нами, Шановний Ювіляр вибачився за телефонний дзвіночок... телефонував найменший онук Гліб...

Література

1. Внесок викладачів кафедри психокорекційної педагогіки у розвиток історії вітчизняної корекційної освіти / за ред. І. П. Колесника, Г. С. Піонтківської. — К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. — 306 с.

НОВИНКИ ЛІТЕРАТУРИ

З питань придбання цих посібників звертатись на кафедру логопедії НПУ імені М.П. Драгоманова, kl@npu.edu.ua